

# ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับข้อตกลงและการบอกกล่าวในการทำสัญญาจ้าง<sup>1</sup>

ชวน ณัฐิโร<sup>2</sup>

การศึกษาเกี่ยวกับปัญหาข้อตกลงและการบอกกล่าวในการทำสัญญาจ้าง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นมา ความหมาย แนวคิด ทฤษฎี และหลักกฎหมายเกี่ยวกับสัญญาจ้างที่มีการแก้ไขใหม่ในช่วงปี พ.ศ.2557-2558 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งคุ้มครองผู้ค้าประกันและผู้จ้างที่ไม่ใช่ลูกหนี้ชั้นต้น แม้จะให้ความเป็นธรรมแก่บุคคลเหล่านี้ได้มากขึ้น แต่ก็ก่อให้เกิดปัญหาหลายประการ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนากฎหมายและตีความกฎหมายค้าประกันและจ้างให้มี ความทันสมัย สามารถให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จึงต้องระมัดระวังการบังคับใช้กฎหมายของศาลเพื่อสนองเจตนารมณ์ของกฎหมายและเพื่อไม่ให้เป็นการอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นการทำสัญญาที่มีปัญหาส่วนใหญ่จะเป็น สัญญาสำเร็จรูป โดยเน้นที่จะศึกษากรณี ปัญหาเกี่ยวกับข้อตกลงในการทำสัญญาจ้าง แต่ในความเป็นจริง ปัญหาที่ยังเกิดขึ้น จะเกิดจากการทำสัญญา โดยฝ่ายเจ้าหนี้เป็นสถาบันการเงิน ซึ่งมีอำนาจต่อรองทุกรูปแบบ ดีกว่าลูกหนี้ ซึ่งลูกหนี้ต้องยอมทำตามเงื่อนไขทุกอย่าง เพื่อให้ได้รับอนุมัติ แม้ว่าลูกหนี้จะเป็นฝ่ายเสียเปรียบในบางเรื่อง แต่ก็ต้องยินยอมที่จะตกลงทำสัญญา

ดังนั้น การจ้างทรัพย์หลักประกัน เพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ เป็นหนี้อุปกรณที่มีการทำสัญญาในรูปของสัญญาสำเร็จรูป หรือสัญญามาตรฐาน โดยเจ้าหนี้ผู้รับจ้างเป็นฝ่ายที่มีอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจมากกว่าอาศัยความได้เปรียบทางเศรษฐกิจและมีการกำหนดข้อตกลงไว้ล่วงหน้าเพื่อใช้บังคับกับลูกหนี้หรือผู้จ้างซึ่งเป็นฝ่ายที่มีอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจน้อยกว่า เป็นช่องทางในลักษณะเอาเปรียบหรือเอื้อประโยชน์แก่ฝ่ายเจ้าหนี้ผู้รับจ้าง

จากการศึกษาทำให้ทราบว่าปัญหากฎหมายความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาเกี่ยวกับข้อตกลงและการบอกกล่าวในการทำสัญญาจ้าง มีดังต่อไปนี้

ประการที่หนึ่งปัญหาการบอกกล่าวบังคับจ้างในกรณีที่บุคคลภายนอกเป็นผู้จ้าง การบังคับจ้างโดยที่บุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่ลูกหนี้ได้นำทรัพย์สินมาจ้างเมื่อลูกหนี้ไม่ดำเนินการชำระหนี้แล้วเจ้าหนี้ก็ชอบที่จะทำการบังคับจ้างเองกับบุคคลผู้จ้างได้ แต่ทั้งนี้นอกจากจะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติในมาตรา 728 กรณีจ้างเป็นบุคคลที่สาม เมื่อผู้รับจ้างประสงค์จะฟ้องบังคับจ้าง จะต้องดำเนินการ คือ มีหนังสือบอกกล่าว ไปยังลูกหนี้ให้ถูกต้องตามมาตรา 728 วรรคหนึ่ง และส่งหนังสือบอกกล่าวดังกล่าว ให้ผู้จ้างที่

---

<sup>1</sup> บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับข้อตกลงและการบอกกล่าวในการทำสัญญาจ้าง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ประเทือง ธนิยผล และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ จรัส เล็งวิทยา และรองศาสตราจารย์จุฑพร วงศ์ทองสรรค์

<sup>2</sup> นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนภูมิภาค) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เป็นบุคคลที่สามทราบ หากผู้จำนองมิใช่ลูกหนี้ชั้นต้น และประสงค์จะชำระหนี้เพื่อมิให้ทรัพย์สินที่จำนองถูกบังคับจำนอง โดยส่วนใหญ่ ภาระหนี้ที่ต้องมีการนำทรัพย์สินมาจำนองเป็นหนี้หลักแสนหรือหลักล้าน ซึ่งเป็นจำนวนที่มียอดเงินสูง และยังผู้รับจำนองเป็นสถาบันการเงิน ในการปล่อยสินเชื่อเงินกู้จำนวนมาก ต้องใช้หลักประกันที่มีราคาสูง เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือและจะได้รับอนุมัติเงิน เมื่อผิคนัดเจ้าหนี้ได้ดำเนินการส่งหนังสือบอกกล่าวทวงถามและบอกกล่าวการบังคับจำนองตามมาตรา 728 แล้ว หากผู้จำนอง ซึ่งไม่ยอมให้ที่ดินต้องถูกบังคับจำนอง เนื่องจากเป็นที่ดินที่ใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ จึงต้องมีเวลาเพื่อหาเงินมาชำระหนี้ที่ได้นำที่ดินมาจำนองเป็นประกัน

ดังนั้น หากลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ ผู้จำนองที่มิใช่ลูกหนี้ชั้นต้นหากไม่ประสงค์ให้บังคับจำนองต้องริบหาตัวเงินมาชำระภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ทำให้ผู้จำนองมีภาระต้องหาเงินก้อนใหญ่ เพื่อมาชำระแทน การที่ผู้จำนองได้ทราบถึงการผิคนัดของลูกหนี้เร็วเท่าไร ผู้จำนองยิ่งหาทางแก้ปัญหาหรือหาเงินมาชำระแทนได้มีเวลาตั้งตัว เพื่อป้องกันความเสียหายอันเกิดจากการบังคับจำนองทรัพย์สินของตน

ประการที่สองปัญหาการกำหนดข้อตกลงในกรณีที่ลูกหนี้ผิคนัด ที่ให้เจ้าหนี้ผู้รับจำนองเข้าเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่จำนอง หรือให้จัดการแก่ทรัพย์สินที่จำนองเป็นประการอื่น ตามมาตรา 711

บันทึกข้อตกลงต่อท้ายสัญญาจำนองในปัจจุบันนั้น ส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบของสัญญามาตรฐาน หรือสัญญาสำเร็จรูป กล่าวคือ เป็นแบบฟอร์มมาตรฐานซึ่งมีข้อตกลงตามที่ผู้รับจำนองกำหนดข้อสัญญาไว้ โดยเจ้าหนี้ผู้รับจำนองซึ่งเป็นฝ่ายที่มีอำนาจเหนือกว่าในการต่อรองทางเศรษฐกิจมากกว่าการอาศัยหลักเสรีภาพในการทำสัญญาหรือหลักความศักดิ์สิทธิ์แห่งการแสดงเจตนาในการกำหนดข้อตกลงไว้ล่วงหน้า ข้อตกลงดังกล่าวจะเป็นข้อตกลงที่ไม่เป็นธรรม ตามพระราชบัญญัติข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. 2540 ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 711 จะทำให้ผู้จำนองที่เป็นบุคคลที่สาม เสียเปรียบและได้รับความเสียหาย อันเนื่องจากเจ้าหนี้ผิคนัดชำระหนี้ โดยกฎหมายได้จำกัดเพื่อการตกลงตามมาตรา 711 เฉพาะก่อนหนี้ถึงกำหนดชำระ แต่หากทำสัญญากันไว้เป็นอย่างอื่นภายหลังจากหนี้ถึงกำหนดชำระแล้ว ข้อตกลงใช้บังคับได้ ทำให้ผู้จำนอง เสียประโยชน์ เนื่องจากเมื่อมีการกำหนดข้อตกลงหากมีการผิคนัดชำระหนี้ก่อนเวลานี้ถึงกำหนดชำระให้ผู้รับจำนองเข้าเป็นเจ้าของทรัพย์สินซึ่งจำนอง หรือว่าให้จัดการแก่ทรัพย์สินที่จำนองเป็นประการอื่น นอกเหนือไปจากการฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับจำนอง

กรณีนี้ย่อมทำให้ลูกหนี้ผู้จำนองเสียเปรียบทางคดีไม่ได้ใช้สิทธิในการต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่ และหากหาเงินมาชำระหนี้ไม่ทัน จะต้องเสียทรัพย์สินที่จำนองเป็นประกันบุคคลอื่นทำให้ผู้จำนองเกิดความเสียหาย

ประการที่สามปัญหาการกำหนดข้อตกลงยกเว้นบทบัญญัติมาตรา 733 ที่กำหนดความรับผิดชอบของผู้จำนอง กรณีผู้จำนองมิใช่ลูกหนี้ชั้นต้นแต่ต้องรับผิดชอบในภาระหนี้ส่วนที่ยังขาดชำระ มาตรา 733 มีการแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. 2478 ข้อความเดิมใน มาตรา 733 บัญญัติว่า "ถ้าเอาทรัพย์สินจำนองหลุดและราคาทรัพย์สินนั้นมีประมาณต่ำกว่าจำนวนเงินที่ค้างชำระกันอยู่ก็ดี

หรือถ้าเอาทรัพย์สินซึ่งจำนองออกขายทอดตลาดทรัพย์สินนี้จะได้เงินจำนวนสุทธิน้อยกว่าจำนวนเงินที่ค้างชำระกันอยู่นั้นก็ดี เงินยังขาดจำนวนอยู่เท่าใดท่านว่าลูกหนี้ต้องใช้ให้ครบ " ต่อมาได้มีการแก้ไขข้อความส่วนท้ายของมาตรานี้ว่า "ลูกหนี้ไม่ต้องรับผิดชอบในเงินนั้น" เมื่อบังคับจำนองได้เงินไม่ครบจำนวนหนี้ ลูกหนี้ไม่ต้องรับผิดชอบในส่วนที่ขาด เป็นบทบัญญัติที่ขัดต่อหลักสากลเป็นอย่างมาก ทำให้ผู้รับจำนองเสียเปรียบ ไม่ได้รับความยุติธรรม จึงได้มีการกำหนดข้อตกลงยกเว้นสัญญาจำนองเป็นพิเศษ กล่าวคือ โดยทำการกำหนดข้อตกลงยกเว้นบทบัญญัติมาตรา 733 ซึ่งทำให้ ผู้จำนอง ต้องถูกยึดทรัพย์สินอื่นนอกจากทรัพย์สินจำนองเพื่อชำระหนี้ส่วนที่ยังขาด หรือยังได้รับชำระหนี้ไม่ครบ เช่น คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7391/2547 และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8260/2550

ได้วินิจฉัยว่า มาตรา 733 ไม่ใช่บทบัญญัติอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน คู่สัญญาสามารถตกลงกันได้เป็นอย่างอื่นได้

ทำให้เจ้าหนี้จะได้รับประโยชน์ อันเนื่องจากเจตนารมณ์ของกฎหมายได้มุ่งที่จะสร้างความเที่ยงธรรมให้เจ้าหนี้อย่างเดียว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหนี้ซึ่งเป็นสถาบันการเงิน ย่อมมีอำนาจต่อรองสูงกว่า เมื่อลูกหนี้ต้องการขอกู้เงิน แทบจะเป็นไปไม่ได้ว่าลูกหนี้จะปฏิเสธข้อตกลงยกเว้น บทบัญญัติมาตรา 733 ได้เลย เนื่องจากเป็นผลให้ไม่ได้รับอนุมัติสินเชื่อ ระเบียบของสถาบันการเงินที่ใช้กับลูกหนี้ ส่วนใหญ่เป็นการเอื้อผลประโยชน์ให้สถาบันการเงินมากจนทำให้ประชาชนที่ต้องการเงินยืมที่จะโดยเอาเปรียบ เนื่องจากหากเจ้าหนี้ไม่ทำข้อตกลงยกเว้นมาตรา 733 แล้วเจ้าหนี้จะเสียเปรียบหาก บังคับจำนองแล้วยังมีหนี้เหลืออยู่จะไม่สามารถบังคับเอาทรัพย์สินอื่นได้ เจ้าหนี้จึงหาทางแก้เพื่อป้องกันความเสียหาย

ประการที่สี่ปัญหาการบังคับจำนองเอาจากผู้รับ โอนทรัพย์สินวิธีการบังคับจำนอง มีทั้งการดำเนินการตามบทบัญญัติมาตรา 735 ได้กำหนดให้มีคำบอกกล่าวโดยทำเป็นจดหมายซึ่งถ้าพิจารณาเปรียบเทียบกับบทบัญญัติในมาตรา 728 กรณีที่บังคับเอาจากผู้รับที่นำทรัพย์สินมาจำนอง กำหนดให้ทำเป็นหนังสือเท่านั้น ซึ่งหากนำมาเทียบเคียงกันแล้วทั้งสองกรณีเป็นการบังคับจำนองเช่นเดียวกัน แต่กฎหมายกลับบัญญัติวิธีการบังคับจำนองที่แตกต่างกัน ก่อให้เกิดปัญหาในการตีความได้ และเห็นถึงการบัญญัติกฎหมายมีความลักลั่น ทำให้กฎหมายขาดความศักดิ์สิทธิ์ อีกกรณีคือ การบังคับจำนองโดยผู้รับโอนทรัพย์สินจะต้องมีการบอกกล่าวล่วงหน้าให้ลูกหนี้ทำการชำระหนี้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหกสิบวันก่อน จะทำการบังคับจำนอง ส่วนบทบัญญัติในมาตรา 735 มิได้กำหนดให้ผู้รับจำนองแจ้งถึงสิทธิในการไถ่ถอนจำนอง ดังนั้นผู้รับจำนองอาจจะไม่รู้ถึงสิทธิในการไถ่ถอนจำนองของตน

การจะบังคับต่อลูกหนี้ได้นั้นจะต้องมีการบอกกล่าวเป็นหนังสือไปยังลูกหนี้และจะยังต้องบอกลูกหนี้ว่าลูกหนี้มีสิทธิที่จะชำระหนี้ได้ โดยให้ระยะเวลาไม่น้อยกว่า 60 วัน ในการชำระหนี้ หากผู้รับจำนองไม่ได้บอกถึงข้อความดังกล่าวไปยังลูกหนี้ ผู้รับจำนองก็จะไม่มีอำนาจฟ้องบังคับต่อทรัพย์สินที่ลูกหนี้นำมาจำนอง ส่วนบทบัญญัติในมาตรา 735 ที่บัญญัติว่า "เมื่อผู้รับจำนองคนใดจะบังคับจำนองเอาจากผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจำนอง ผู้รับจำนองต้องมีจดหมายบอกกล่าวแก่ผู้รับโอนล่วงหน้าเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหก

สิบวันก่อน จึงจะบังคับจำนองได้" เห็นว่าบทบัญญัติดังกล่าวแม้จะกำหนดให้ผู้รับจำนองต้องมีจดหมายบอกกล่าวแก่ผู้รับโอนทรัพย์สินล่วงหน้าเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 60 วัน แต่บทกฎหมายก็ไม่ได้กำหนดให้ผู้รับจำนองบอกถึงสิทธิผู้รับโอนทรัพย์สินในการไถ่ถอนจำนอง ดังนั้นผู้รับจำนองอาจจะไม่รู้ถึงสิทธิในการไถ่ถอนจำนองของตนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ผู้รับโอนทรัพย์สิน

จากการศึกษาค้นคว้าปัญหากฎหมายเกี่ยวกับข้อตกลงและการบอกกล่าวในการทำสัญญาจำนอง ผู้ศึกษาพบว่า มีข้อเสนอแนะ คือ

1. ปัญหาการบอกกล่าวบังคับจำนองในกรณีที่บุคคลภายนอกเป็นผู้จำนอง ผู้ศึกษาพบว่า มีข้อเสนอแนะคือ

ควรกำหนดว่า หากผู้จำนองซึ่งเป็นบุคคลที่สามไม่ได้รับหนังสือบอกกล่าวจากเจ้าหนี้ เจ้าหนี้จะไม่มีอำนาจฟ้องผู้จำนองรายนั้น ควรแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 728 วรรคสอง ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกรณีผู้จำนองซึ่งจำนองทรัพย์สินของตนไว้เพื่อประกอบกับหนี้อันบุคคลอื่นต้องชำระก่อนฟ้องคดีผู้รับจำนองต้องส่งหนังสือบอกกล่าวพร้อมแจ้งให้ผู้จำนองทราบถึงสิทธิในการไถ่ถอนจำนองให้ผู้จำนอง ทราบภายในระยะเวลาพร้อมกันกับวันที่ส่งหนังสือแจ้งให้ลูกหนี้ทราบ

ถ้าผู้รับจำนองมิได้ดำเนินการภายในกำหนด ผู้รับจำนองเป็นอันไม่มีอำนาจฟ้อง เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในเรื่องการบังคับจำนองด้วยการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาลของผู้รับจำนอง ดังนั้น ถ้อยคำในตัวของกฎหมายจึงควรระบุงการแสดงเจตนาให้สอดคล้องกันทั้งสองวรรค มิฉะนั้นอาจทำให้ผู้จำนองเสียทรัพย์สินซึ่งจำนองของตนไปโดยที่มิได้ทราบถึงการบังคับจำนองดังกล่าว และเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้จำนองเสียเปรียบโดยการแก้ไขดังกล่าวส่งผลให้ผู้จำนองได้ทราบถึงสิทธิของตนในการไถ่ถอนจำนองอันเป็นการแก้ไขที่ก่อให้เกิดความชอบธรรมเป็นอย่างมาก

2. ปัญหาการกำหนดข้อตกลงในกรณีที่ลูกหนี้ผิดนัด ที่ให้เจ้าหนี้ผู้รับจำนองเข้าเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่จำนอง หรือให้จัดการแก่ทรัพย์สินที่จำนองเป็นประการอื่น ตามมาตรา 711 ควรกำหนดข้อตกลงให้ผู้จำนองโอนทรัพย์สินซึ่งจำนองเพื่อชำระหนี้หรือดีโอนทรัพย์สินชำระหนี้ เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระซึ่งเป็นข้อตกลงที่ไม่ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 711 เนื่องจากในการคิดคำนวณราคาทรัพย์สินนั้น สถาบันการเงินส่วนใหญ่จะให้ บริษัทที่มีความเชี่ยวชาญในการประเมินราคาทรัพย์สินทำการประเมินราคา หากเกิดกรณีพิพาทศาลควรนำพระราชบัญญัติข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. 2540 มาปรับใช้เพื่อมิให้ผู้จำนองต้องเสียเปรียบผู้รับจำนองในเรื่องของมูลค่าทรัพย์สินที่ดีโอนชำระหนี้เกินสมควร

3. ปัญหาการกำหนดข้อตกลงยกเว้นบทบัญญัติมาตรา 733 ที่กำหนดความรับผิดชอบของผู้จำนองที่จะต้องรับผิดชอบในภาระหนี้ส่วนที่ยังขาดชำระ โดยผู้รับจำนองมีสิทธิยึดทรัพย์สินอื่นของผู้จำนองขายทอดตลาดได้อีกจนกว่าจะได้รับชำระหนี้จนครบถ้วนการทำข้อตกลงยกเว้นไว้กฎหมายปัจจุบันจึงกลายเป็นว่าทั้งตัวลูกหนี้และบุคคลภายนอกที่ไม่ใช่ลูกหนี้ชั้นต้น จะต้องถูกบังคับชำระหนี้จนกว่าจะครบมูลหนี้ ทำให้เกิดปัญหาทางด้านความเป็นธรรม บุคคลภายนอกที่เอาทรัพย์สินของตนเข้าประกันหนี้ของลูกหนี้ชั้นต้น แต่

ต้องถูกบังคับชำระหนี้ นอกจากทรัพย์สินของตนเองของตนจึงไม่เป็นธรรม จึงขอเสนอให้แก้ไขตอนท้ายของมาตรา 733 เป็นว่า “ผู้จำนองที่ไม่ใช่ลูกหนี้ชั้นต้นไม่ต้องรับผิดชอบในจำนวนเงินที่ค้างชำระเช่นนั้น” เช่น หากนาย ก. เป็นบุคคลภายนอกได้นำทรัพย์สินของตนมาจำนองประกันหนี้ของลูกหนี้ และมีการบังคับขายทรัพย์สินจำนองนั้นเพื่อชำระหนี้แล้ว ปรากฏว่าหนี้ยังเหลืออยู่ผู้จำนองที่เป็นบุคคลภายนอกนั้นไม่ต้องรับผิดชอบ ไม่ต้องถูกบังคับให้ชำระหนี้จากทรัพย์สินของตัวลูกหนี้ชั้นต้นเท่านั้นที่จะต้องรับผิดชอบต่อเจ้าหนี้ต่อไป และเสนอให้เพิ่มเติมข้อความว่า การตกลงให้แตกต่างจากบทบัญญัติเช่นว่ามานี้ทำให้อาจเป็นโมฆะ การบัญญัติบทบัญญัติส่วนท้ายอันนี้ก็เพื่อให้เกิดความชัดเจน ในการใช้บทบัญญัติหลักเดียวกันนำไปใช้ และการตีความ

4. ปัญหาการบังคับจำนองเอากับผู้รับโอนทรัพย์สิน เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 735 เป็น “เมื่อผู้รับจำนองคนใดจะบังคับจำนองเอาแก่ผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจำนอง ผู้รับจำนองต้องมีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้รับโอนก่อนว่าให้ไถ่ถอนจำนองภายในเวลาอันสมควรซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวันนับแต่วันที่ผู้รับโอนได้รับคำบอกกล่าวนั้น ถ้าและผู้รับโอนละเลยเสียไม่ปฏิบัติตามคำบอกกล่าว ผู้รับจำนองจะฟ้องคดีต่อศาลเพื่อให้พิพากษาสั่งให้ยึดทรัพย์สินจำนองและขายทอดตลาดก็ได้” ในการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรานี้ ก็เพื่อให้บทบัญญัติในมาตรานี้มีหลักการเช่นเดียวกันกับการบังคับจำนองต่อผู้เป็นลูกหนี้มาจำนองกับผู้รับโอนทรัพย์สิน จะทำให้การบังคับจำนองต่อบุคคลดังกล่าวเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

## เอกสารอ้างอิง

กิตติศักดิ์ ปรกติ. **หลักสูจจริตและเหตุเหนือความคาดหมายในการชำระหนี้ Good Faith & Supervening**

**Events.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2555.

เดือนเด่น นาคสีหราช. **สรุปหลักกฎหมาย คำประกัน จำนอง จำน่า.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เดือนตุลา, 2564.

ปัญญา ถนอมรอด. **คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยคำประกัน จำนอง จำน่า.**

กรุงเทพมหานคร: สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, 2563

จิราวัฒน์ ชลนิต. **“ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการบังคับจำนองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.”**

วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2563.

เจริญศักดิ์ รังแก้ว. **“ปัญหาในทางกฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินคดีบังคับจำนอง.”** วิทยานิพนธ์นิติ

ศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2547.